

B&W ADVIES

Kenmerk: 11BW000689

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel:
20 december 2011**Onderwerp:**
Jaarverslag leerplicht 2010-2011**Te besluiten:**

1. n te stemmen met het jaarverslag 2010-2011
2. het jaarverslag ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad

Afdeling/ behandelend ambtenaar:

M&T / N. Zwiers

Status advies:

openbaar

Portefeuillehouder:

F.M.J. van Rooijen

gezien:

Datum b&w-vergadering: 10 januari 2012**Ingewonnen advies vakafdelingen:**

n.v.t.

In voorbereidende vergadering: N.v.t.**Ingewonnen advies/informatie extern:**

n.v.t.

In raadsvergadering: N.v.t.**Ingewonnen advies consulenten:**

Juridisch

Regelgeving, delegatie of mandaat:

Advies Planning&Control: N.v.t.

	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
G.C. Koopmans-Jacobs			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Gemeentesecretaris			
Teammanager			

Besluit b&w
Akkoord met advies. 10/1/2012.**Bijlagen:**

jaarverslag leerplicht 2010-2011

Toelichting

1. Aanleiding / Probleemstelling

Volgens artikel 25, lid 1 van de Leerplichtwet 1969 dient het college van Burgemeester en wethouders jaarlijks voor 1 oktober verslag uit te brengen aan de raad over het in het afgelopen schooljaar in de gemeente gevoerde leerplichtbeleid.

2. Aansluiting bij collegeprogramma('s)

Leren en Werken

3. Doelstelling en beoogd effect

Het doel van het jaarverslag Leerplicht is om het college inzicht te geven in de werkzaamheden die door het team leerplicht in het kader van de leerplichtwet zijn uitgevoerd. Het verslag behoort voor 1 oktober aangeboden te worden. Door tijdelijke uitval van een van de ambtenaren is dit niet op tijd gelukt.

4. Ingewonnen informatie

A. N.v.t.

B. N.v.t.

C. Consulanten:

1. Juridisch

D. Planning & Control: n.v.t

5. Ambtelijk advies aan het college

Het doel van de Leerplichtwet 1969 is het bestrijden van schoolverzuim en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. De laatste jaren is er vanuit de overheid sterk ingezet op het terugbrengen van het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie (minimaal mbo-2, havo- of vwo-diploma) de school verlaat. De overheid streeft ernaar om een passend onderwijsaanbod te hebben voor alle leerplichtigen. Dat betekent ook een verplichting om dit aanbod te accepteren. Toezicht op deze onderwijsplicht is geboden. Wel is het belangrijk hierbij in het oog te houden dat toezicht vanuit leerplicht eerst en vooral een maatschappelijke zorgtaak is. Handhaving kan hierbij een noodzakelijk instrument zijn. Gemeente Overbetuwe wil de onderwijskansen van alle leerlingen verbeteren, in aansluiting op landelijke thema's maar ook lokale speerpunten zoals die te vinden zijn in het programma Leren en Werken. In dit jaarverslag leest u over de uitwerking van dit door ons gevoerde beleid. Hiermee voldoen wij ook aan de wettelijke verplichting om jaarlijks verslag uit te brengen.

6. Middelen

a. Communicatie

Is er een communicatieplan over dit onderwerp? nee
Zo nee, waarom niet?
nvt
Heeft er al communicatie plaatsgevonden? nee
Zo ja, welke communicatie heeft er al plaatsgevonden?
Welke in- en externe doelgroepen worden er over het besluit geïnformeerd?
Scholen/ overige belangstellenden kunnen een kopie krijgen van het verslag
Hoe wordt het voorstel gecommuniceerd?
In de vorm van een papieren verslag, een digitale versie is op aanvraag beschikbaar

b. Juridisch

Wie is het bevoegde bestuursorgaan?	college
Is er een beslistermijn van toepassing?	Ja, voor 1 oktober
Zo ja, voor welke datum moet het besluit bekend worden gemaakt?	nvt
Is bekendmaking van het besluit verplicht?	nee
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) bekendgemaakt?	
Het jaarverslag ligt ter inzage voor belangstellenden en is ook digitaal op te vragen	
Is mededeling van het besluit verplicht?	nvt
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) meegedeeld?	
nvt	

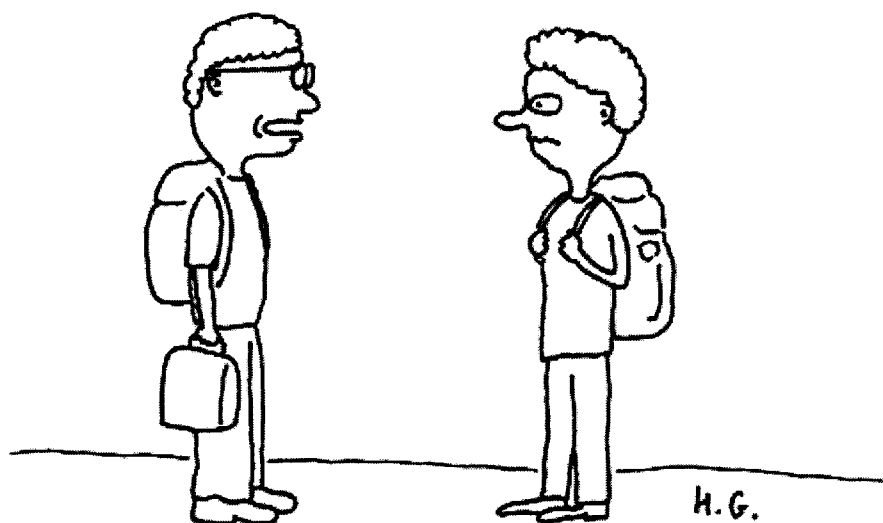
c. Financieel

Geen aanleiding voor wijzigingen

7. Uitvoering en evaluatie

Het jaarverslag geeft onder andere inzicht in de taken afgezet tegen de beschikbare capaciteit. In 2010-2011 was er 1,6 fte beschikbaar. Er zijn wederom personele wisselingen geweest, waardoor het niet altijd mogelijk was om alle geplande taken uit te voeren. Een overzicht van de knelpunten van het afgelopen schooljaar en daaruit voortvloeiende aandachtspunten voor het lopende schooljaar vindt u terug in het verslag.

Jaarverslag Leerplicht gemeente Overbetuwe 2010-2011

*"Ze zeggen recht op onderwijs,
maar ik ervaar het als leerplicht."*

Voorwoord

De gemeente Overbetuwe heeft de taak toezicht te houden op de naleving van de Leerplichtwet. De doelstelling van de gemeente is:

- Het verbeteren van de onderwijskansen van alle leerlingen in de gemeente
- Het verminderen en voorkomen van schoolverzuim
- Alle leerlingen halen minimaal hun startkwalificatie om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten
- Voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk terugdringen

In de gemeente Overbetuwe zijn wij, Nannette Zwiers en Pauline van den Bosch, de leerplichtambtenaren die door het College van B&W gemandateerd zijn om toezicht te houden op de naleving van de leerplichtwet. Wij bieden u hierbij het jaarverslag 2010-2011 aan.

Wat kunt u lezen in het jaarverslag?

- Hoe is het afgelopen jaar aan de doelstellingen van de Gemeente Overbetuwe gewerkt?
- Wat zijn de voornemens voor het komende jaar?
- Wat zijn de kwantitatieve gegevens van het schooljaar 2010-2011?
- Welke werkwijzen en instrumenten zijn er gebruikt?

Het jaarverslag begint met een samenvattend overzicht in steekwoorden. Hoofdstuk 1 geeft een overzicht van de ontwikkelingen van schooljaar 2010-2011 en de doelstellingen voor komend jaar. Hoofdstuk 2 gaat over de kwantitatieve gegevens. Hierin zetten we de cijfers voor u op een rij. In hoofdstuk 3 beschrijven we onze werkwijze en instrumenten die wij bij de uitvoering van onze toezichthoudende taak hebben gebruikt.

Onze inspanningen dragen er toe bij dat alle leerlingen in de gemeente Overbetuwe hun recht op onderwijs kunnen benutten en daar zijn wij trots op. We beseffen dat een jaarverslag maar gedeeltelijk kan weergeven wat onze aanpak het afgelopen jaar is geweest. Wilt u meer weten of persoonlijk contact, dan horen wij dit graag van u.

Pauline van den Bosch en Nannette Zwiers

Leerplichtambtenaren gemeente Overbetuwe

Samenvatting in steekwoorden

Cijfers

Huidige formatie
=
1,6 fte leerplicht
0,6 fte
administratie

Aantal
leerplichtigen in
de gemeente
Overbetuwe:
8484 (5-17
jarigen)

Regionale
kwalificatieplichtambte-
naren 2,8 fte

Aantal
verwijzingen
naar Halt: **8**

Controles op
scholen: hele
jaar door

Meldingen voortgezet
onderwijs: **205**

Aantal
afgegeven
vrijstellingen:
17

Deelname
aan **4**
Zorg-
adviesteams

Aantal officiële
waarschuwingen:
68

Aantal
opgemaakte
processen-
verbaal: **13**

Aantal
meldingen
VIRA: **6**

Meldingen
basisonderwijs:
35

Inhoud

1. Opdracht en Ontwikkeling	4
1.1 Algemene informatie	4
1.2 Het leerplichtbeleid	4
1.3 Kinderen en jongeren in de gemeente Overbetuwe	5
1.4 Korte terugblik schooljaar 2009-2010	5
1.5 Wat waren de knel- en verbeterpunten in 2010-2011?	6
1.5.1 Meldplicht scholen	6
1.5.2 Meldplichtscholen bij ziekteverzuim	6
1.5.3 Gebruik van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)	6
1.5.4 Controle verzuimregistratie	6
1.5.5 Afstemming ZAT buiten de regio	7
1.6 Speerpunten komend schooljaar	7
2. De kwantitatieve gegevens	7
2.1 Leerplichtigen in de gemeente Overbetuwe	7
2.1.1 Aantal	7
2.1.2 Woonplaats	7
2.2 Meldingen bij leerplicht	8
2.2.1 Meldingen naar onderwijssoort	8
2.2.2 Aanleiding voor de melding	9
2.2.3 Resultaten	10
2.3 Meldingen bij de kwalificatieplichtambtenaren	10
2.4 Meldingen bij Team VSV	12
2.5 Aanvragen bij leerplicht	13
2.5.1 Verlof aanvraag	13
2.5.2 Aanvraag vrijstelling	13
3. Werkwijze en instrumenten	14
3.1 De eerste interventies bij een melding of aanvraag	14
3.2 Opsporingsbevoegdheid en justitiële afwikkeling	14
3.3 Hulpverleningsinstrumenten	14
3.3.1 Jekk	14
3.3.2 Bureau Jeugdzorg	14
3.3.3 Advies- en Meldpunt kindermishandeling	14
3.3.4 Raad voor de kinderbescherming	15
3.3.5 Politie	15
3.3.6 Doorbraakteam Thuiszitters	15
3.3.7 Verwijsindex	15
3.4 Overlegvormen	15
3.4.1 Zorgnetwerk 0-12 jaar	15
3.4.2 Zorgadvies Team	15
3.4.3 Tussentijds overleg op school	16
3.4.4 Centrum Jeugd en Gezin	16
3.5 Leerlingvervoer	16

Bijlagen:

Bijlage 1: Lijst met afkortingen

Bijlage 2: Bevolkingsgegevens Overbetuwe per 1-1-2011

Bijlage 3: Stroomschema ziekteverzuim

1. Opdracht en Ontwikkeling

Dit hoofdstuk geeft algemene informatie over het team leerplicht en het leerplichtbeleid, zowel landelijk als in de gemeente Overbetuwe.

We bespreken de knel- en verbeterpunten die er waren in het schooljaar 2010-2011 en de speerpunten voor het komende schooljaar 2011-2012.

1.1 Algemene informatie

Leerplicht valt in de gemeente Overbetuwe onder de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling en Sociale Zaken. Er is 2,2 fte beschikbaar voor leerplicht, verdeeld over twee leerplichtambtenaren en een medewerker leerplichtadministratie.

Tijdens het schooljaar 2010 –2011 zijn er een aantal personele wisselingen geweest. Half februari 2011 is een collega vertrokken en 1 april 2011 een nieuwe collega begonnen. In maart en april is er ter ondersteuning een tijdelijke collega in dienst geweest.

In het schooljaar 2011-2012 zal onze nieuwe collega de vakopleiding Leerplicht/RMC gaan volgen.

Van februari tot en met mei 2011 is er voor de opmaak van de processen-verbaal, net als vorig jaar, hulp geweest van een collega van de gemeente Arnhem. Dit was noodzakelijk omdat de BOA opleiding wel was voltooid, maar de beëdiging nog niet had plaatsgevonden. Sinds eind mei 2011 heeft één leerplichtambtenaar BOA bevoegdheid en is deze collegiale ondersteuning uit Arnhem niet meer nodig.

<u>Formatie schooljaar 2010 – 2011</u>	<u>Uren per week</u>
Mevrouw N. Zwijs, Leerplicht, RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) en beleid	36
Mevrouw P. Van den Bosch, Leerplicht	22
De heer A. Aala, leerlingvervoer en leerplichtadministratie	28

1.2 Het leerplichtbeleid

De Leerplichtwet uit 1969 is een rechtsmiddel waarmee gewaarborgd wordt dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs kunnen en moeten deelnemen. Toezicht op de naleving van de leerplichtwet is opgedragen aan de gemeenten. De doelstelling van de gemeente Overbetuwe is, in aansluiting op de landelijke speerpunten, het verbeteren van de onderwijskansen van alle leerlingen in de gemeente. Wij proberen dit te bereiken door:

- Het verminderen en voorkomen van schoolverzuim
- Na te streven dat alle leerlingen minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten
- Voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk terug te dringen

Het college van B&W mandateert deze taak aan de leerplichtambtenaar.

De gemeente Overbetuwe ziet deze toezichttaak van de leerplichtambtenaar in de eerste plaats als een maatschappelijke zorgtaak. Handhaving kan hierbij een noodzakelijk instrument zijn. In de ambtsinstructie staat de werkwijze van de leerplichtambtenaar en de samenwerking met verschillende ketenpartners uitgelegd.

Leerplichtwet

Ieder kind in Nederland is leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin het kind vijf jaar is geworden. Kinderen zijn volledig leerplichtig tot en met het eind van het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Daarna gaat de kwalificatieplicht gelden voor jongeren die nog geen 18 jaar zijn en geen startkwalificatie hebben. Toezicht op de kwalificatieplicht wordt uitgevoerd door drie regionale kwalificatieplichtambtenaren. Jongeren van 18 tot 23 jaar vallen onder de RMC-wetgeving (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voor voortijdig schoolverlaten). Het gaat om jongeren die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en het onderwijs hebben verlaten, of langer dan een maand zonder geldige

reden het onderwijs niet volgen. De school/onderwijsinstelling moet deze voortijdige schoolverlaters melden bij het Team Voortijdig Schoolverlaten (Team VSV). De RMC consulent begeleidt deze groep schoolverlaters op vrijwillige basis terug naar school of werk.

Werkgroep RMC

Een van de leerplichtambtenaren neemt deel aan het overleg van de werkgroep RMC. Dat vindt ongeveer elke twee maanden plaats in Arnhem. De regiogemeenten zijn hierin vertegenwoordigd. Hier worden beleidszaken besproken die minder de leerplichtpraktijk raken en meer de RMC-problematiek. Om een voorbeeld te geven: het project Overbelaste jongeren, wat een groot onderzoek behelst en de opzet van een conferentie over dit onderwerp. Ook de stopzetting van (tijdelijke) subsidies aan team Voortijdig Schoolverlaten (die voor de regio de RMC-taken uitvoeren) heeft veel aandacht gekregen in de werkgroep, omdat door de werkgroep een voorstel voor prioritering van taken gemaakt moest worden. De werkgroep wordt geleid door de RMC-coördinator van onze (deel)regio Arnhem, dhr. Ton van den Hoven.

Projectgroep regionalisering

De regionalisering van de leerplichtfunctie heeft dit jaar weer volop onze aandacht gekregen. Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond en er is een bedrijfsplan gemaakt. Onze gemeente is met een lid vertegenwoordigd in de stuurgroep en met een lid in de projectgroep. Besluitvorming over het bedrijfsplan wordt eind 2011 verwacht.

Regionale afstemming

Zeswekelijks is er een regiovergadering waar beide leerplichtambtenaren uit de gemeente Overbetuwe actief aan deelnemen. Ook organiseert de regio expertisemeetings met deskundigen van buiten (Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Onderwijsinspectie etc.) waarin belangrijke onderwerpen regionaal besproken worden en nuttige informatie wordt uitgewisseld. Het doel van deze bijeenkomsten is om werkwijzen op elkaar af te stemmen, elkaar te informeren en geïnformeerd te raken over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van leerplicht.

1.3 Kinderen en jongeren in de gemeente Overbetuwe

In schooljaar 2010-2011 stonden in de gemeente Overbetuwe 11.973 kinderen en jongeren van 4 t/m 23 jaar ingeschreven (zie bijlage 2). Alle 4-jarigen uit onze gemeente worden opgenomen in het leerplichtregistratiesysteem, ook al zijn zij nog niet leerplichtig. Dit gebeurt in het kader van preventie en de gewoonte in Nederland om vanaf 4-jarige leeftijd kinderen een basisschool te laten bezoeken.

Schooljaar	Aantal 4-jarigen	Aantal (5 – 16) leerplichtigen	Aantal 17 – 23 jarigen	Aantal inwoners
2010 - 2011	510	7854	3609	45947
2009 - 2010	565	7890	3441	45801
2008 - 2009	614	8457	3320	45536
2007 - 2008	602	8401	2504	45014
2006 - 2007	632	7529	3124	43778

Bron: Gemeentelijke Basisadministratie

1.4 Korte terugblik schooljaar 2009-2010

In het schooljaar 2009-2010 hebben we veel aandacht besteed aan controles op scholen voor voortgezet onderwijs. Het gaat dan vooral om de verzuimregistratie. Inmiddels bezoeken en controleren wij alle scholen regelmatig. We hopen hiermee te bereiken dat leerlingen eerder 'gezien' worden, waarmee de kans op ernstiger verzuim kleiner wordt en

de tijdige inzet van juiste hulp hopelijk groter. We hebben hier het ziekteverzuim bij betrokken, zodat ook voor dit in principe geoorloofde verzuim tijdig aandacht is.

1.5 Wat waren de knel- en verbeterpunten in 2010-2011?

1.5.1 *Meldplicht scholen*

Voor het op adequate wijze toezichthouden op de Leerplichtwet 1969 zijn de leerplichtambtenaren afhankelijk van de meldingen van scholen. In het kader van de Leerplichtwet 1969 hebben scholen een meldplicht. In het schooljaar 2010-2011 is, net als in voorgaand schooljaar, opgevallen dat de meldplicht van scholen een aandachtspunt blijft. Het doel om ook op alle basisscholen voorlichting te geven is niet behaald. Wel zijn er incidentele bezoeken aan basisscholen afgelegd.

Op alle middelbare scholen in de gemeente is voorlichting gegeven, wat geleid heeft tot een stijging van het aantal meldingen. Tegelijkertijd is opgevallen dat de meldingen nog niet in alle gevallen tijdig en correct zijn gedaan. Inmiddels controleren en bespreken wij op alle scholen voor voortgezet onderwijs in Overbetuwe regelmatig de verzuimregistratie. De samenwerking in de zorg rondom leerlingen wordt hierdoor versterkt.

Voor het team leerplicht van gemeente Overbetuwe heeft de controle ook als doel dat de kwaliteit van de meldingen steeds beter wordt, wat de kwaliteit van behandeling verbetert. Bovendien kunnen we bij tijdige melding nog preventief actie ondernemen. Hiermee hopen we dat onze investering nu, straks tijdswinst gaat opleveren. Daarnaast kunnen we met een stijgende kwaliteit van meldingen steeds beter de doelen, zoals beschreven in hoofdstuk 1.2, nastreven.

1.5.2 *Meldplicht scholen bij ziekteverzuim*

Bij onze toezichthoudende taak op de meldplicht van scholen is ook opgevallen dat leerlingen met veel ziekteverzuim nauwelijks worden gemeld. Landelijk en binnen de gemeente is dit probleem al eerder gesignaleerd. Er heeft onderzoek plaatsgevonden en naar aanleiding daarvan is er een landelijke handreiking geschreven: "Snel terug naar school is veel beter" voor een integrale aanpak van ziekteverzuim. Beide leerplichtambtenaren van hebben op het Landelijke Ingrado Congres de workshop gevolgd *ziekteverzuim melden bij leerplicht*. Dit heeft extra gemotiveerd om alvast een begin te maken met de aanpak van ziekteverzuim in onze gemeente. We hebben gesignaleerd dat de scholen behoefte hebben aan meer houvast hoe om te gaan met ziekteverzuim.

Daarom hebben we samen met twee zorgcoördinatoren en een schoolarts het initiatief genomen een opzet te maken voor een stroomschema (zie bijlage 3), wat een eenvoudig handvat kan geven aan mentoren en afdelingsleiders bij de aanpak van ziekteverzuim. Aankomend schooljaar willen we dit stroomschema op de scholen gaan gebruiken en zullen we het gebruik ervan evalueren.

Het doel is het ziekteverzuim terug te dringen en de ontwikkelkansen van leerlingen te vergroten. Uit de praktijk blijkt namelijk dat langdurig en/of herhaaldelijk ziekteverzuim vaak een teken is van signaalverzuim.

1.5.3 *Gebruik van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)*

DUO, voorheen IB-Groep, beheert een digitaal verzuimloket waarmee onderwijsinstellingen op een uniforme wijze hun verzuimmeldingen moeten doorgeven aan gemeenten. Het verzuimloket kan ook worden gebruikt om contact tussen melder en leerplichtambtenaar tot stand te brengen. Het doel is om schooluitval terug te dringen en het behalen van een startkwalificatie te bewaken. Ook in het komende schooljaar zullen we extra aandacht geven aan DUO en scholen blijven wijzen op juist gebruik van het verzuimloket.

1.5.4 *Controle verzuimregistratie*

Op alle scholen voor het voortgezet onderwijs in onze gemeente hebben we periodiek de hele verzuimregistratie gecontroleerd. Met de scholen zijn werkafspraken gemaakt die blijvend geëvalueerd zullen worden. Dit doel is behaald en is geen knelpunt meer. Op de basisscholen heeft er nog geen controle verzuimregistratie plaatsgevonden. Dit is een doel voor komend jaar.

De gemeente Arnhem heeft in het schooljaar 2010-2011 een grootscheepse controle uitgevoerd op luxe verzuim. Leerlingen uit onze gemeente hebben wij overgedragen gekregen. Gemeente Arnhem heeft bij deze controle toezichthouders ingezet. Door gebrek aan menskracht is een dergelijke actie in onze gemeente niet haalbaar. Wel wordt er rond bijvoorbeeld de voorjaars- en de meivakantie extra aandacht door ons aan luxe verzuim geschonken door scholen te benaderen via mail en/of telefoon.

1.5.5 Afstemming Zorgadviesteam (ZAT) buiten de gemeentegrenzen

Een grote groep leerlingen gaat buiten onze gemeente naar school. Als er problemen zijn met deze leerlingen worden zij in het ZAT van hun school besproken. De leerplichtambtenaren van de gemeente Overbetuwe maken geen deel uit van de ZAT's buiten de gemeentegrenzen. De afspraak is dat leerplichtambtenaren waarnemen voor elkaar in de verschillende ZAT's. Ondanks die afspraken in het regio-overleg is er nog vaak sprake van incidentele afstemming in plaats van structurele afstemming. Dit blijft een aandachtspunt in het regio-overleg voor ons allen.

1.6 Speerpunten komend schooljaar

Een paar knel- en verbeterpunten van afgelopen schooljaar zullen het komende schooljaar ook nog onze aandacht krijgen. We benoemen ze als speerpunten voor komend jaar:

- Meldplicht op vo-scholen.
De kwaliteit van de meldingen vergroten.
- Meldplicht op basisscholen.
De meldplicht op basisscholen onder de aandacht brengen.
- Meldplicht ziekteverzuim.
Gebruik van het stroomschema melden bij ziekteverzuim evalueren
- Gebruik van DUO, het digitaal verzuimloket.
Alle scholen in de gemeente melden op uniforme wijze via DUO.

Naast bovenstaande punten zijn de volgende onderwerpen komend schooljaar ook belangrijk voor ons: het regionaliseringsproces van de leerplicht in de regio Arnhem en de wet-en regelgeving rond Passend onderwijs.

2. De kwantitatieve gegevens

2.1 Leerplichtigen in de gemeente Overbetuwe

2.1.1 Aantal

Overbetuwe telde in schooljaar 2010-2011 8484 leerplichtigen (5 t/m 17 jaar).

2.1.2 Woonplaats

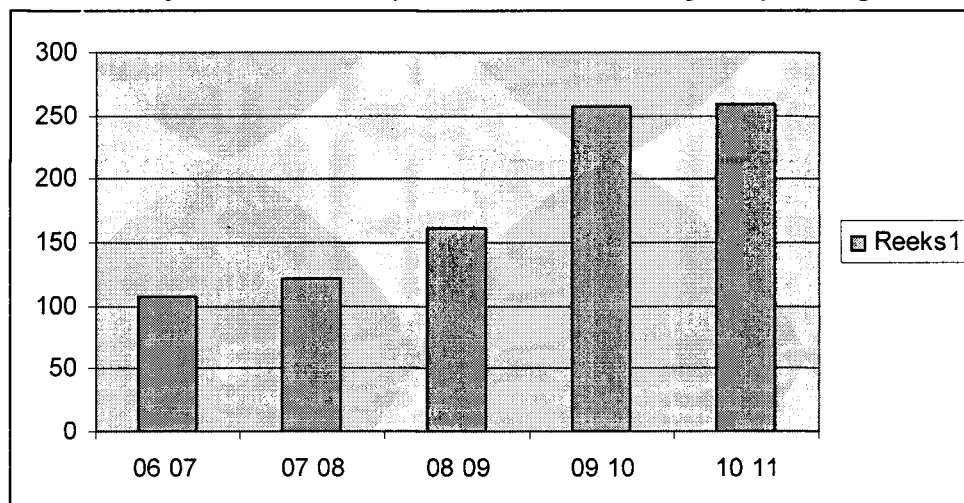
Om een beeld te krijgen van de herkomst van de leerlingen die zijn aangemeld, volgt hieronder een tabel met een verdeling naar woonplaats van de leerlingen binnen onze gemeente.

Woonplaats	Gemelde leerlingen
Driel	17
Elst	99
Hemmen	2
Herveld	20

Heteren	31
Homoet	2
Oosterhout	12
Slijk-Ewijk	4
Andelst	11
Randwijk	14
Valburg	7
Zetten	36
Regiogemeenten	2
Onbekend	2
Totaal	259

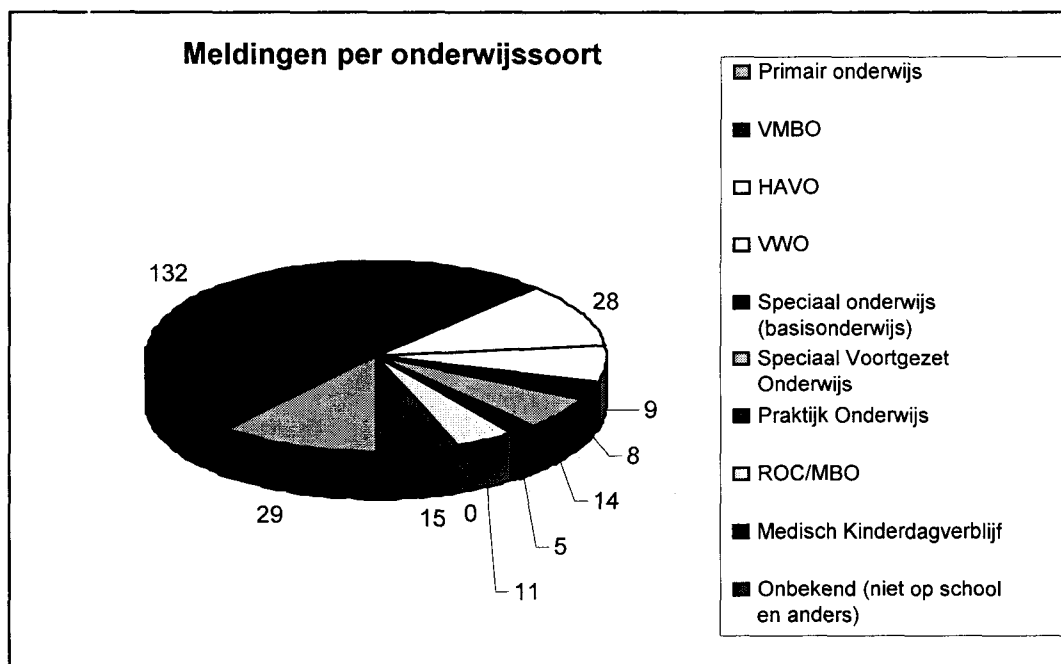
2.2 Meldingen bij leerplicht

In het schooljaar 2010-2011 zijn in totaal 259 meldingen bij leerlingzaken binnen gekomen.

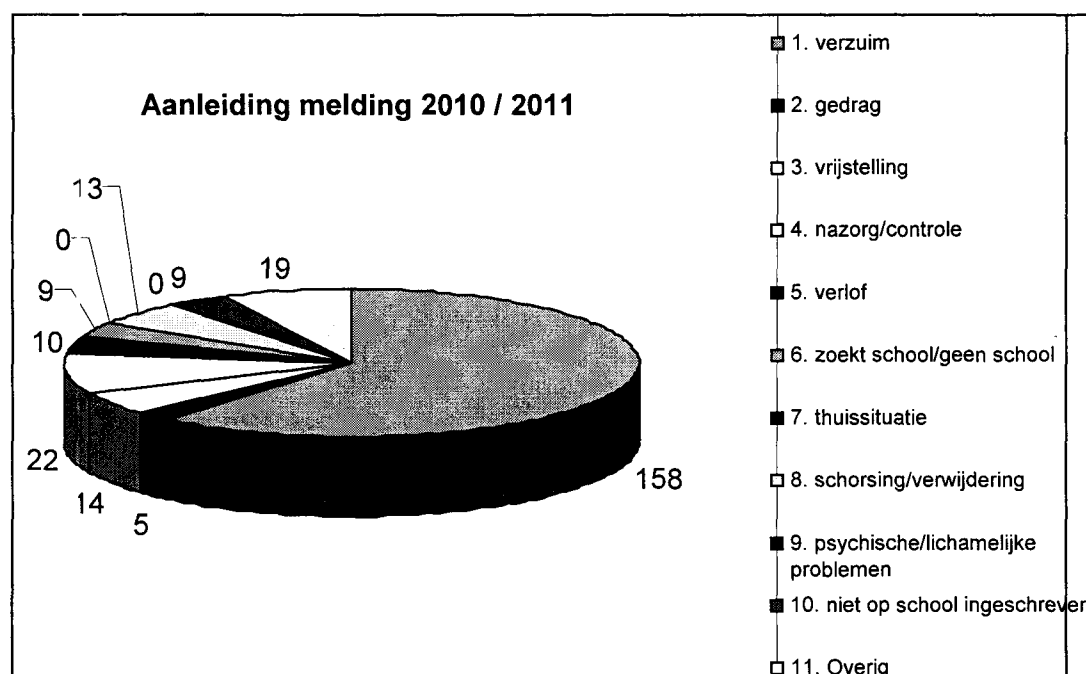
2.2.1 Meldingen per onderwijssoort

De meldingen die bij ons binnenkomen, hebben meestal betrekking op meerdere problemen. In onderstaand overzicht zijn deze niet uitgesplitst, maar het is wel inzichtelijk via de leerlingdossiers. Vaak zijn de problemen gerelateerd aan de gezins- en leefsituatie van de jongeren. Bovendien vinden jongeren het lastig om tot een goede school-of opleidingkeuze te komen. Als na enige tijd blijkt dat ze op het verkeerde spoor zitten, dan ontstaan er allerlei problemen: overstappen naar een nieuwe opleiding is niet altijd eenvoudig en de motivatie om de oorspronkelijke keuze vol te houden is gering. Een belangrijk gegeven hierbij is dat het voor jongeren in het MBO moeilijk is om een geschikte stageplaats te vinden en dat zij, bij gebrek hieraan, sneller afhaken. Opvallend is dat de meeste meldingen komen van het VMBO. Dat is vergelijkbaar met de getallen uit de regio en landelijke trends.

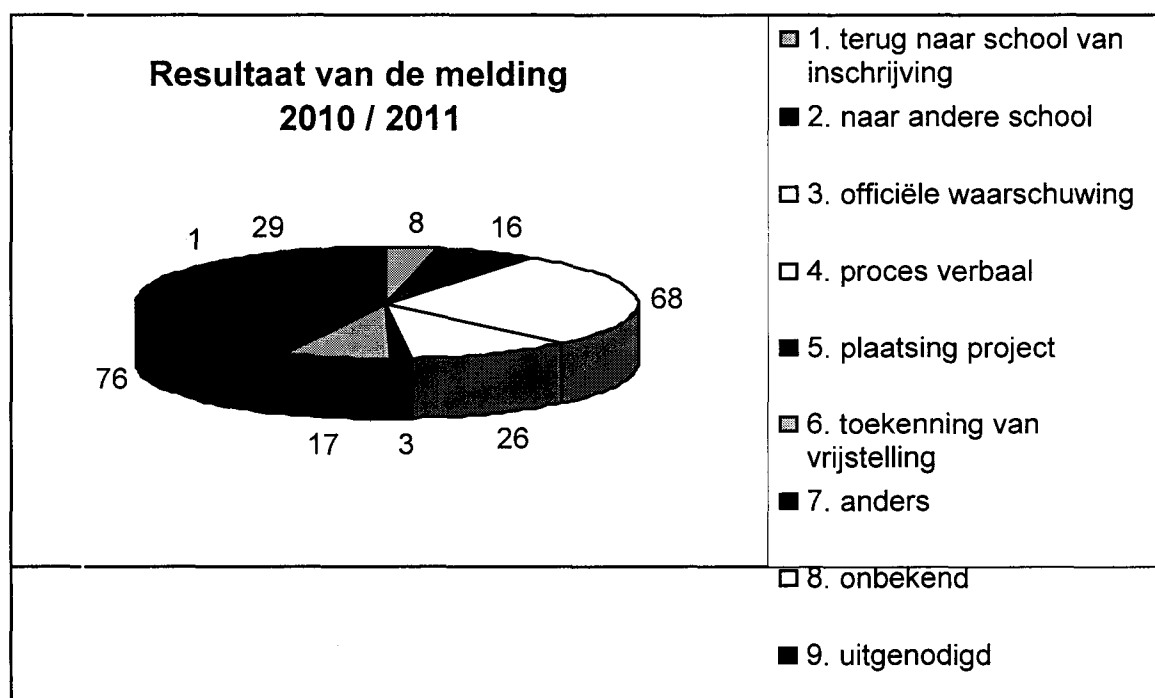

2.2.2 Aanleiding voor de melding

In onderstaand overzicht hebben we de meldingen uitgesplitst naar aanleiding. Hoewel het in vrijwel alle gevallen om een vorm van verzuim gaat, geven de melders vaak aan wat de reden van het verzuim is. Als dit niet meteen bekend is, wordt het onder de noemer 'verzuim' gemeld. Na onderzoek blijkt dan vaak dat de meldingen uit deze categorie alsnog onder een van de andere geschaard kunnen worden. Meestal is er een combinatie van problemen thuis en op school, waardoor een jongere begint met verzuimen.

2.2.3 Resultaten

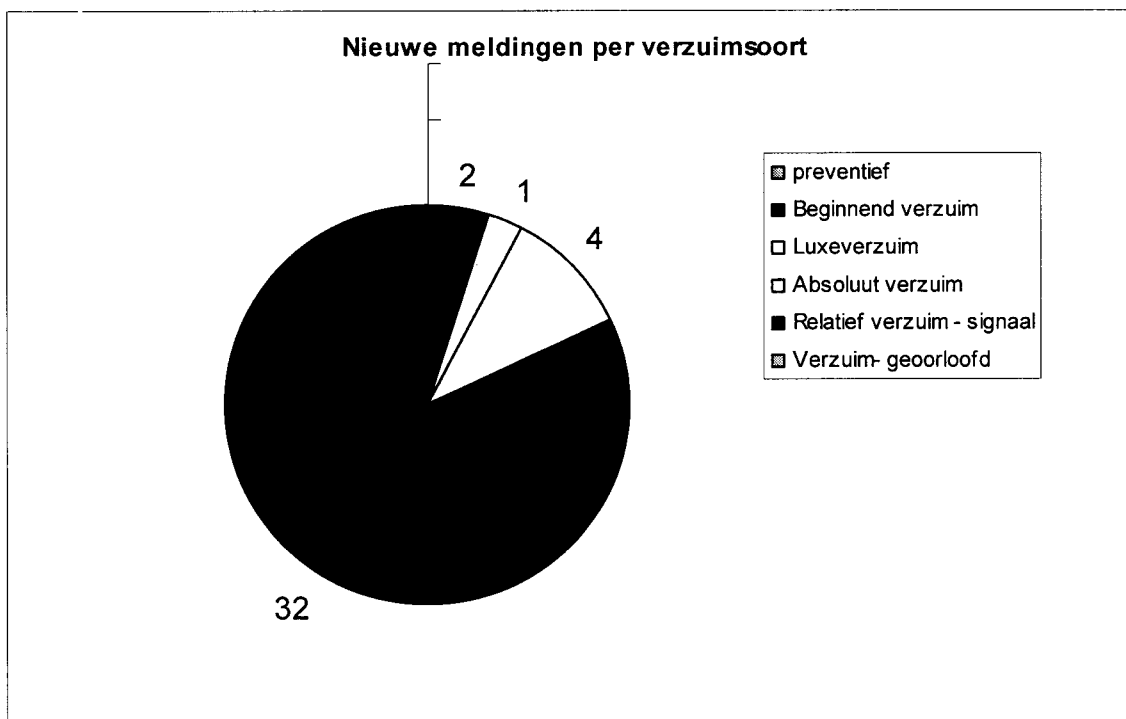

2.3 Meldingen bij de kwalificatieplichtambtenaren

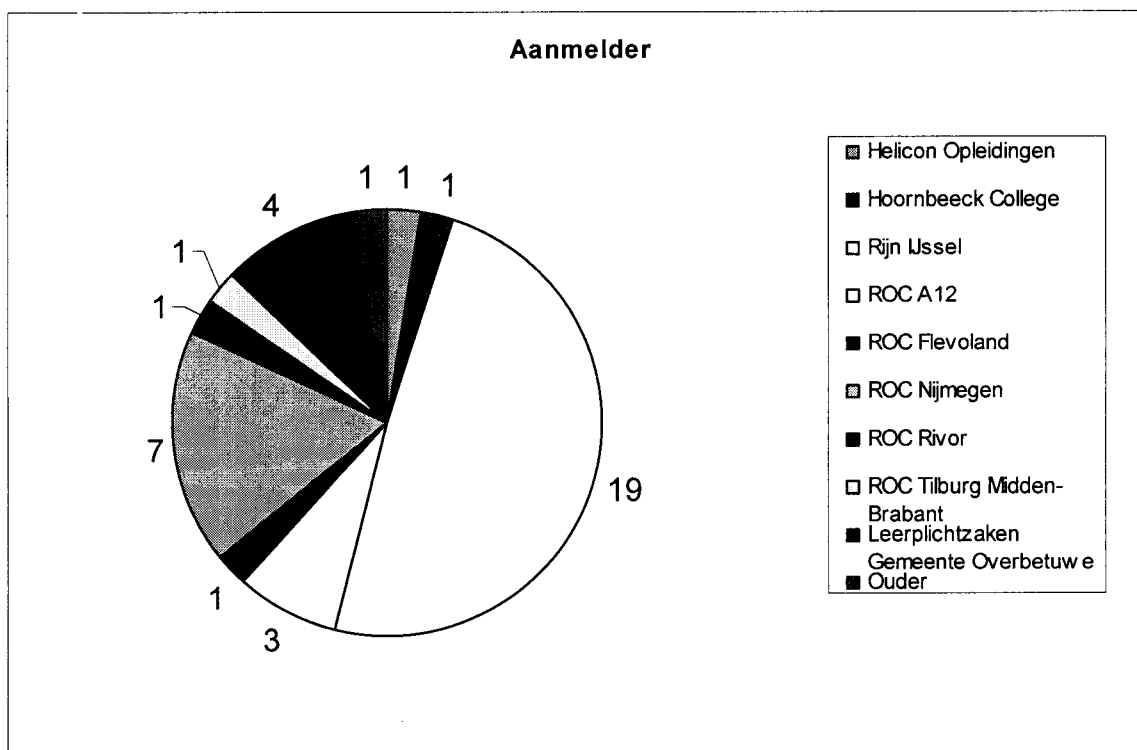
De extra RMC-middelen (extra geld beschikbaar gesteld door het Rijk ter bestrijding van schooluitval) voor uitvoering van de kwalificatieplicht (16- en 17jarigen) zijn regionaal ingezet. Alle betrokken gemeenten in de regio Arnhem hebben besloten om vanuit Arnhem drie regionale leerplichtambtenaren aan te stellen die specifiek werken voor leerlingen van 16 en 17 jaar oud in het middelbaar beroepsonderwijs.

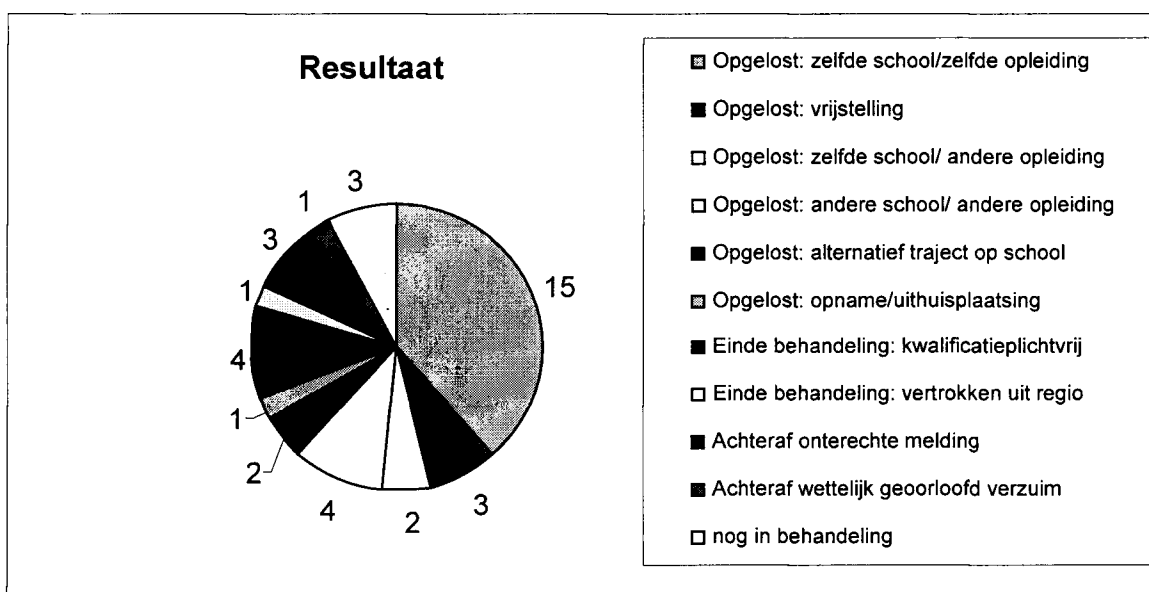
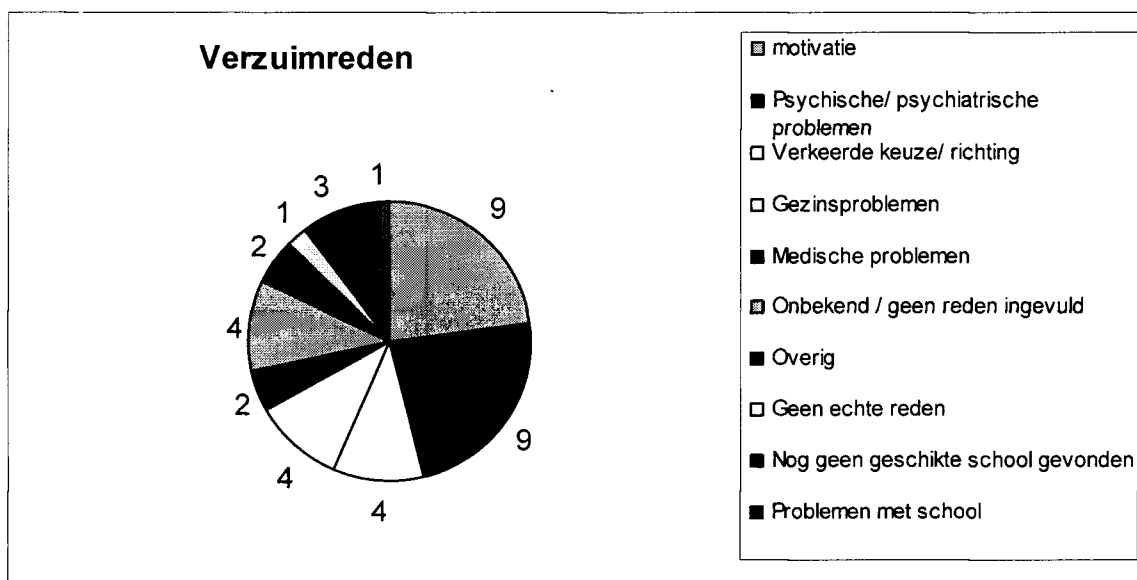
Deze drie consultants kwalificatieplicht MBO regio Arnhem investeren veel in het opbouwen van contacten met de MBO-instellingen in en rond Arnhem, Nijmegen en Doetinchem. Dit leidt ertoe dat MBO-scholen een duidelijker verzuimbeleid hanteren en dat leverde voor het jaar 2010 – 2011 het volgende aantal meldingen op voor onze gemeente, namelijk 39, waarvan 19 jongens en 20 meisjes.

	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	Totaal
Meldingen	0	11	28	0	39

Dit aantal is gemeld via onderstaande opleidingen/instanties/personen.

2.4 Meldingen bij Team Voortijdig School Verlaten

De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) is er voor voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar die nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie (HAVO/WVO-of MBO-diploma op niveau 2). Voor onze regio voert team VSV de RMC-taken uit. Het Team Voortijdig Schoolverlaten richt zich op jongeren van 16 – 23 jaar, die nog geen startkwalificatie hebben gehaald, maar ook geen onderwijs volgen. Vanuit de gemeente Overbetuwe wordt actief gebruik gemaakt van het team VSV. Als de leerlingen nog leerplichtig zijn, werken wij altijd intensief samen met team VSV.

Bij het Team VSV werken loopbaanadviseurs, psychologen en orthopedagogen. Leerlingen die zich na het behalen van hun VMBO-diploma niet inschrijven bij een nieuwe opleiding worden automatisch gemeld bij team VSV. (Project 'Sluitende Keten' genaamd). Omdat deze jongeren nog leerplichtig zijn, zal een leerplichtambtenaar eerst met de jongere in gesprek gaan. Als blijkt dat een jongere geen motivatie heeft voor een nieuwe school of niet weet welke opleiding hij/zij moet kiezen, dan verwijzen we meestal door naar Team VSV. Zij zullen de jongere uitnodigen en een gesprek aangaan. Voor de jongeren en ouders zijn hier geen

kosten aan verbonden. Het doel van het Team VSV is de jongeren die uitvallen terug te leiden naar een opleiding zodat de startkwalificatie alsnog gehaald kan worden. Team VSV maakt gebruik van een administratiesysteem dat ook de leerplichtambtenaren in beperkte mate kunnen raadplegen.

Wanneer jongeren ouder dan 18 zijn en dus niet meer leerplichtig, is er nog een extra controle: aan de hand van de in- en uitschrijvingen controleert DUO de jongeren en stuurt maandelijks overzichten naar de gemeenten. De leerplichtambtenaar controleert in het kader van het RMC-beleid of deze jongeren inderdaad niet naar school gaan¹. Vaak zetten wij Team VSV hier nog in. Ook plegen wij soms overleg met Sociale Zaken met het oog op de Wet WIJ². De controle en eventuele ondersteuning van Team VSV bij jongeren van 18 jaar of ouder is overigens wel vrijwillig en vrijblijvend. Indien een jongere niet reageert, is er geen drang of dwang mogelijk.

In het schooljaar 2010-2011 heeft leerplicht Overbetuwe 11 jongeren zelf gemeld bij Team VSV.

2.5 Aanvragen bij leerplicht

2.5.1 Verlofaanvraag

Scholen krijgen regelmatig te maken met verzoeken om verlof van ouders. De redenen hiervoor zijn divers, de reacties hierop eveneens. De wet maakt onderscheid tussen vakantieverlof en verlof wegens gewichtige omstandigheden. Het verlof voor vakantie kan alleen verleend worden als een van beide ouders door het beroep dat hij of zij uitoefent niet in staat is om in een reguliere vakantie vrij te hebben. Jurisprudentie hierover geeft aan dat men moet denken aan seizoensarbeid, maar dat de uitleg van de wet vrij beperkt is. Het besluit hierover ligt bij de schooldirecteur. De aanvragen wegens gewichtige omstandigheden belanden in eerste instantie bij de directeur. Als de aanvraag meer dan 10 schooldagen behelst, moet de aanvraag doorgestuurd worden naar de leerplichtambtenaar. Vaak adviseren wij scholen bij een aanvraag als die korter is dan 10 dagen.

In schooljaar 2010-2011 hebben we 9 aanvragen voor verlof in behandeling genomen.

2.5.2 Aanvraag vrijstelling

Een vrijstelling kan verkregen worden als een kind bijvoorbeeld ernstig ziek is en daardoor geen onderwijs kan volgen. Ook een verblijf in het buitenland of een beroep op een levensovertuiging waarvoor geen geschikte school in de omgeving gevonden kan worden zijn geldige redenen voor vrijstelling. Een andere vorm van vrijstelling is een alternatief programma als een jongere niet meer geschikt is om het reguliere onderwijs te volgen.

In schooljaar 2010-2011 hebben we 14 aanvragen voor vrijstelling ontvangen.

Art. 3a (ander programma): 1

Art. 5 onder a (ziekte): 8

Art. 5 onder b (levensovertuiging): 2

Art. 5 onder c (verblijf in het buitenland): 1

Art. 15 (alternatief programma): 2

¹ Het systeem van DUO is vaak administratief 'vervuild': er zijn bijvoorbeeld ook jongeren in opgenomen die vrijstellingen hebben, in het leger zitten, werken, of tussentijds van opleiding gewisseld zijn.

² Wet Investeren in Jongeren, waarbij jongeren een beroep kunnen doen op een werkleeraanbod van de gemeente. Aanvraag is niet verplicht, eenmaal in een traject is deelname niet vrijblijvend.

3. Werkwijze en instrumenten

3.1 De eerste interventies bij een melding of aanvraag

Zodra een melding via DUO binnenkomt, verzamelen wij eerst informatie. Ouders en jongeren ouder dan 12 jaar krijgen een uitnodiging voor een gesprek. Zo proberen we inzicht te krijgen in wat het probleem precies is. Indien nodig zoeken wij contact met andere betrokkenen, bijv. Bureau jeugdzorg, maatschappelijk werk, schoolarts. Soms kunnen we verzuim eenvoudig afdoen met een waarschuwing. Als er meer aan de hand lijkt, wordt bekeken wat er nodig is om de jongere weer naar school te laten gaan. Een bespreking in het Zorgadviesteam van de school is een zeer gebruikelijke stap hierin. Zie voor mogelijke andere stappen ook de paragrafen hieronder.

3.2 Opsporingsbevoegdheid en justitiële afwikkeling

Leerplichtambtenaren hadden tot 1 mei 1995 opsporingsbevoegdheid, als zij waren beëdigd. Sinds 1 april 1994 is de Politiewet echter gewijzigd. Dit betekent o.a. dat het bezit van het diploma voor Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) voorwaarde is om proces-verbaal op te kunnen maken. Bij een geconstateerde overtreding van de wet kan de BOA proces verbaal opmaken tegen:

- de directie van een school
- ouder(s)/verzorger(s) van een leerplichtige jongere
- een leerplichtige jongere vanaf 12 jaar.

Binnen de gemeente Overbetuwe hebben we vanaf 20 oktober 2010 één leerplichtambtenaar die bevoegd is voor het opmaken van de processen-verbaal. Het is de bedoeling dat de andere leerplichtambtenaar op termijn deze bevoegdheid ook behaalt.

3.3 Hulpverleningsinstrumenten

3.3.1 JEKK

De leerplichtambtenaar kan gebruik maken van de jongerenwerker van het JEKK (Jeugd en Kleine Kriminaliteit). Het JEKK is een onderdeel van Lindenhout, jeugdhulpverlening Gelderland. Er is een overeenkomst tussen het JEKK en de gemeente Overbetuwe waarin leerlingen die bij leerplicht gemeld worden begeleiding kunnen krijgen door de jongerenwerker van het JEKK. Het gaat dan om leerlingen die extra zorg en begeleiding nodig hebben omdat het thuis of op school niet goed gaat en die (nog) geen andere hulp hebben. In schooljaar 2010-2011 zijn er 15 jongeren aangemeld voor begeleiding door het JEKK. De hulp is in principe kortdurend: gedurende 6 weken wordt gekeken wat nodig is. Indien nodig, kan de Jekker een indicatie schrijven voor zwaardere hulp of doorverwijzen. Door de laagdrempelige inzet van het Jekkk kunnen er jongeren geholpen worden die anders moeilijk in beeld komen en vaak niet open staan voor 'officiële' hulp via Bureau Jeugdzorg. Ook kan het Jekkk ouders begeleiden in de omgang met hun kinderen.

3.3.2 Bureau Jeugdzorg

Leerplicht werkt veel samen met Bureau Jeugdzorg. Het kan zijn dat een jongere en het gezin waar hij/zij uitkomt al bekend zijn bij BJZ. Soms is een voogd of gezinsvoogd betrokken. In andere gevallen heeft leerplicht met een jeugdreclasseerder te maken. De samenwerking is gericht op taakgerichte afstemming en optimale begeleiding vanuit de verschillende partijen.

Het komt voor dat een leerplichtambtenaar zich zorgen maakt om een kind na een gesprek maar geen opening voor hulp of begeleiding vindt bij ouders/opvoeders. Een zorgmelding bij BJZ is dan mogelijk.

3.3.3 Advies- en Meldpunt kindermishandeling

De leerplichtambtenaar kan, net als iedere burger, rechtstreeks melden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling met de vraag een onderzoek in te stellen.

3.3.4 Raad voor de kindbescherming

Wanneer er een proces verbaal wordt opgemaakt bijvoorbeeld voor relatief schoolverzuim, stuurt het Openbaar Ministerie een kopie door naar de Raad voor de Kinderbescherming. Deze stelt een gezinsonderzoek in. Dit is het afgelopen jaar 17 keer gebeurd.

3.3.5 Politie

De politie participeert in het zorgteam van het VO onderwijs. De samenwerking met de politie in de gemeente Overbetuwe verloopt goed. Naast het uitwisselen van informatie vindt er ook afstemming plaats o.a. over het inbrengen van jongeren in het justitieel casusoverleg (JCO). Jongeren die te maken hebben met schooloverstijgende problematiek zijn ook vaak in beeld bij de politie.

3.3.6 Doorbraakteam Thuiszitters

Het doorbraakteam Thuiszitters kunnen wij inschakelen als een casus volledig vastgelopen is, ondanks de inzet van alle betrokken partijen. In dit team wordt door verschillende disciplines gekeken waar de knelpunten zitten en hoe deze het beste aangepakt kunnen worden. Het gaat bij aanmeldingen voor het doorbraakteam vrijwel altijd om jongeren die langdurig thuiszitten. De uitvoering hiervan lag in handen van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Arnhem, maar is inmiddels overgeheveld naar de backoffice van het CJG in Arnhem. Het team bestaat uit mensen vanuit Leerplicht, Bureau jeugdzorg en andere disciplines op het gebied van jeugd en zorg.

3.3.7 Verwijsindex Regio Arnhem (Vira)

Als er zorgen zijn om een kind en de ontwikkeling van een kind, dan kan leerplicht een melding in de Verwijsindex Regio Arnhem doen. Dit een registratiesysteem waar hulpverleningsorganisaties, scholen en leerplichtambtenaren kunnen melden. Bij een melding kan er een match zijn met een andere organisatie en is er de bevestiging dat de zorg gedeeld wordt. In de verwijsindex worden geen acties vermeld of rapportages gemaakt. Het is enkel een makkelijke en snelle manier om te controleren of zorgen ergens anders ook bekend zijn. Wanneer er sprake van een match is, moeten de gemelde organisaties contact met elkaar opnemen en een plan van aanpak maken. Wij hebben 6 meldingen in de Vira gedaan met alle een match tot gevolg.

3.4 Overlegvormen

De leerplichtambtenaar participeert in meerdere (zowel interne als externe) overlegvormen. Deze zijn noodzakelijk om een goed netwerk op te zetten, geïnformeerd te worden en informatie te verstrekken. Voor het uitzetten van trajecten maken we gebruik van verschillende onderwijsinstellingen en projecten, waarmee we geregeld overleg hebben.

3.4.1 Zorgnetwerk 0-12 jaar

Het zorgnetwerk (0-12 jaar) is bedoeld om problemen zo vroeg mogelijk te signaleren en op te lossen. In dit netwerk zitten vertegenwoordigers van o.a. scholen, peuterspeelzalen, schoolarts, Algemeen Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg en leerplicht. Dit netwerk bespreekt problematiek van kinderen (tot 12 jaar) en hun ouder(s)/verzorger(s). De structuur van dit netwerk bestaat uit een schooloverleg (klein Casus Overleg, KCO) en bovenschools overleg (Groot Casus Overleg, GCO). HGM coördineert dit netwerk. Het KCO en het GCO komen eens in de zes weken bij elkaar.

3.4.2 Zorgadviesteam (ZAT) voortgezet onderwijs

Beide leerplichtambtenaren nemen actief deel aan de vier Zorgadviesteams in de gemeente Overbetuwe. Er zijn regionale werkafspraken met onze collega- leerplichtambtenaren. Wij

informereren elkaar en geven een terugkoppeling bij besprekingen van leerlingen buiten onze eigen gemeenten.

Iedere VO onderwijsinstelling is verplicht om de zorg voor de leerlingen op een goede manier uit te voeren. Dit toetst de onderwijsinspectie tijdens de door hen afgelegde schoolbezoeken. Om een zo goed mogelijke aanpak van de zorg te waarborgen binnen de school is iedere school uitgebreid geïnformeerd over de opzet van een zorgstructuur.

Alle scholen in onze gemeente hebben inmiddels een erkend Zorgadviesteam, conform de wettelijke verplichting.

In gezamenlijk overleg bespreken de deelnemers van het zorgteam zorgleerlingen en maken een plan van aanpak. In het zorgteam zijn vertegenwoordigd: zorgcoördinatoren van de school, schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, orthopedagoog, Bureau Jeugdzorg, politie en leerplichtambtenaar. Indien nodig schakelt het ZAT experts van buitenaf in ter ondersteuning. Het ZAT komt eens in de zes weken bij elkaar.

3.4.3 Tussentijds overleg op school

Het komt voor dat een overleg op school plaatsvindt buiten het ZAT om. Vaak is een leerling al wel in het ZAT besproken, maar is de casus zo groot of complex dat er daarom besloten wordt om met de betrokken partijen samen te komen voor een plan van aanpak en het afstemmen van de werkzaamheden.

3.4.4 Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

De coördinator van het CJG fungeert ook als voorzitter van het Zorgnetwerk voor 0-12-jarigen. Een snelle en directe samenwerking met de deelnemende partners moet hierdoor gewaarborgd zijn. Omdat het CJG nog een redelijk nieuw fenomeen is, blijkt het wel noodzakelijk om hierover uitleg te blijven geven aan bijvoorbeeld ouders en scholen. Indien nodig verwijzen wij voor opvoedingsvragen door naar het CJG.

3.5 Leerlingvervoer

Soms kunnen kinderen niet naar een 'gewone' school, en gaan zij naar scholen die zich richten op kinderen met een beperking. Die scholen liggen vaak ver weg of zelfs buiten de gemeente. Vervoer kan dan een probleem worden. De gemeente kan hierbij in veel gevallen helpen door het toekennen van het zogenaamde leerlingenvervoer. Binnen de gemeente Overbetuwe verzorgen twee medewerkers de taken rondom het leerlingenvervoer. Zij werken in nauw overleg met de leerplichtambtenaren indien er problemen binnen het vervoer optreden en een leerling de school niet meer bezoekt.

Als de leerplichtambtenaar leerlingenvervoer in specifieke gevallen noodzakelijk acht, volgt intern overleg met degene die beschikkingsbevoegd is over toekenning leerlingenvervoer. In zeer uitzonderlijke gevallen kan bijvoorbeeld leerlingenvervoer worden ingezet om de schoolgang naar het (speciaal) onderwijs in gang te zetten om schoolverzuim te voorkomen. De leerplichtambtenaar geeft in die gevallen een onderbouwde motivatie om de hardheidsclausule (die in de verordening leerlingenvervoer gemeente Overbetuwe staat aangegeven) toe te passen. Per jaar gebeurt dat enkele keren.

Bijlage 1:

Lijst met afkortingen

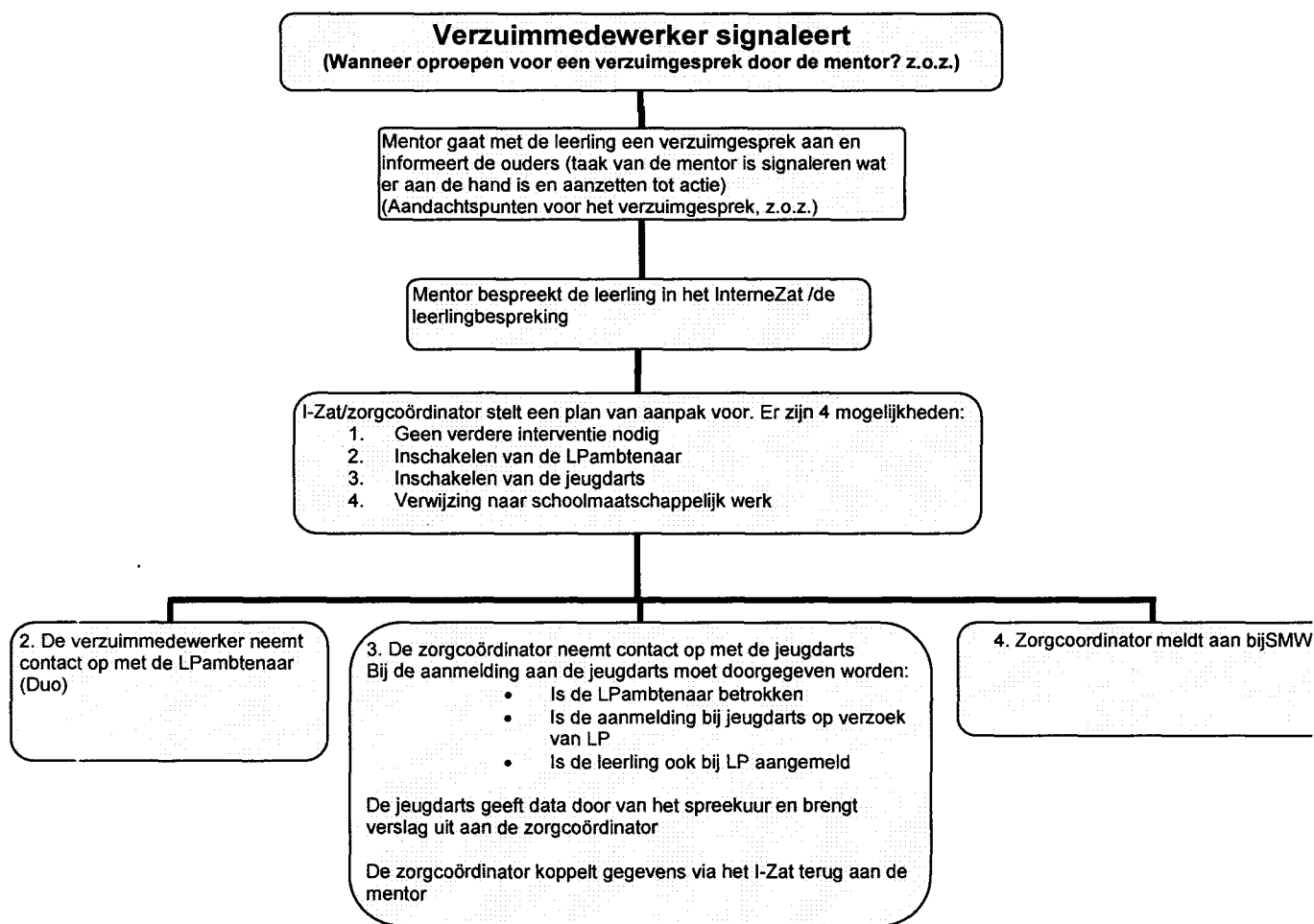
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
CVI	Commissie van Indicatiestelling
CWI	Centrum Werk en Inkomen
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GCO	Groot Casus Overleg
HAVO	Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
HGM	Hulpverlening Gelderland Midden
Jekk	Jeugd en Kleine Kriminalliteit
KCO	Klein Casus Overleg
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
Ministerie OC&W	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OvJ	Officier van Justitie
PO	Primair Onderwijs
REC	Regionaal Expertise Centra
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
SVOB	Samenwerkings Verband Overbetuwe
Team VSV	Team Voortijdig Schoolverlaten
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WEB	Wet Educatie- en Beroepsonderwijs
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam

Bijlage 2:

Bevolkingsgegevens Overbetuwe per 1-1-2011

leeftijd	<i>man</i>	<i>vrouw</i>	<i>Totaal</i>	<i>Cumulatief</i>
1 jaar	270	229	499	499
2 jaar	291	263	554	1053
3 jaar	272	278	550	1603
4 jaar	253	257	510	2113
5 jaar	295	270	565	2678
6 jaar	299	322	621	3299
7 jaar	315	298	613	3912
8 jaar	319	356	675	4587
9 jaar	366	328	694	5281
10 jaar	332	357	689	5970
11 jaar	356	329	685	6655
12 jaar	365	329	694	7349
13 jaar	325	339	664	8013
14 jaar	331	316	647	8660
15 jaar	343	315	658	9318
16 jaar	326	323	649	9967
17 jaar	306	324	630	10597
18 jaar	349	277	626	11223
19 jaar	301	254	555	11778
20 jaar	290	243	533	12311
21 jaar	233	219	452	12763
22 jaar	229	210	439	13202
23 jaar	230	185	415	13617
	6996	6621	13617	

Bijlage 3 Stroomschema ziekteverzuim

Checklist

- ☐ Verzuimmedewerker heeft mentor op de hoogte gesteld
- ☐ Mentor heeft verzuimgesprek met leerling en ouders gehad
- ☐ Mentor heeft leerling in het I-Zat besproken
- ☐ Zorgcoördinator/I-Zat heeft plan van aanpak opgesteld (meerdere mogelijkheden)
 - Ja, actie gewenst
 - Nee, geen bemoeienis van LP noodzakelijk
- ☐ Zorgcoördinator heeft de leerling bij de jeugdarts aangemeld
- ☐ jeugdarts heeft leerling/ouders gesproken
- ☐ jeugdarts heeft de leerling met de zorgcoördinator nabesproken
- ☐ Mentor heeft in I-Zat terugkoppeling gekregen van bovenstaande genomen stappen

Wanneer oproepen voor een verzuimgesprek door de mentor?

1. Bij Frequent of langdurig schoolziekteverzuim:
 - Langdurig verzuim, waarbij een jongere een bepaald aantal dagen aaneengesloten (5, 6 en 10 schooldagen) ziek is gemeld.
 - Frequent verzuim, met een keuze voor:
 - 16 losse uren per 4 weken ziek gemeld of
 - voor derde maal in periode van 3 maanden ziek gemeld of
 - over een periode van 2 maanden steeds 1 a 2 dagen ziek gemeld met een totaal aan 4 dagen of over een periode van 3 maanden met een totaal aan 5 dagen
2. Bij overduidelijke signalen dat langdurig verzuim te verwachten is of andersoortige problematiek mee lijkt te spelen

Aandachtspunten voor het verzuimgesprek door de mentor met ouders/leerling

- Ga als mentor na wat bepalende factoren zijn voor een besluit tot ziekmelding. Het referentiekader van ouders kan meespelen. Je kunt een doorbrekende rol spelen door dit bespreekbaar te maken.
- Neem een luisterende houding aan en geeft aandacht. Ga uit van het standpunt: ziek is ziek. Ga hierover niet in discussie. Denk niet in klachten, maar in mogelijkheden. Neem de vraag: 'Wat kunnen we als school voor je doen?' als uitgangspunt. Laat als mentor aan ouders zien wat als afwijkend (= omvang of frequentie van het ziekteverzuim) wordt beschouwd. Maak hen medeverantwoordelijk door de situatie te spiegelen.
- Toon belangstelling en geef complimenten als een leerling ondanks klachten de les volgt. Door een positieve, persoonlijke benadering voelen leerlingen zich erkend en blijven betrokken bij school. Bovendien gaat er een preventieve werking vanuit.
- Ga er niet van uit dat je kant-en-klare oplossingen kunt bieden. Het is belangrijk leerlingen ruimte te geven zodat zij zelf een actieve rol gaan innemen en oplossingen aandragen. Zorg ervoor dat je in het gesprek open staat en niet met vooringenomen blik kijkt. Oplossingen zijn vaak simpel en liggen dichterbij dan je in eerste instantie denkt. Stel de vraag: Wat heb je nodig om weer naar school te kunnen komen?
- Neem een OEN-houding aan: Wees Open, Eerlijk en Neutraal!
- Laat OMA thuis: Oordeel niet, laat eigen Mening en Aannames achterwege.